

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU 2020

LUONNONVARAKESKUS

Vilma-hankkeen viljelijöille tuottamat materiaalit ja maatilaverkosto

OPAL-Life viljelijätapaaminen 11.12.2017

Riitta Savikko ja Sakari Raiskio

Luonnonvarakeskus

Hanke:

Ilmastoviisaita ratkaisuja maaseudulle

Maataloudella on ilmastonmuutoksen suhteen monta roolia

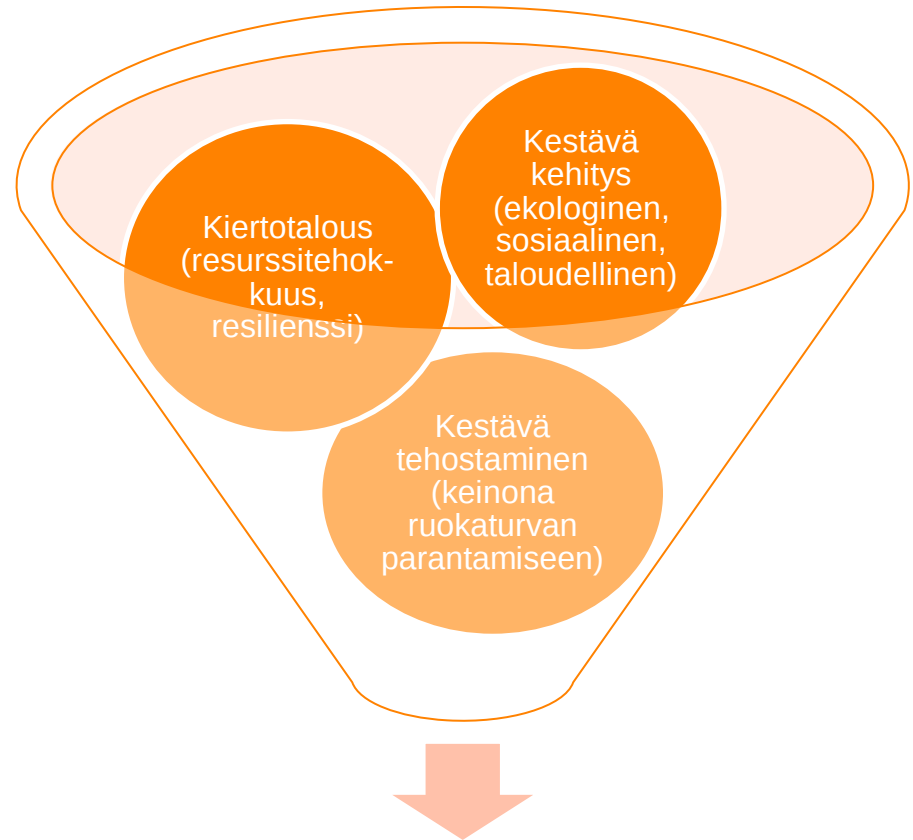
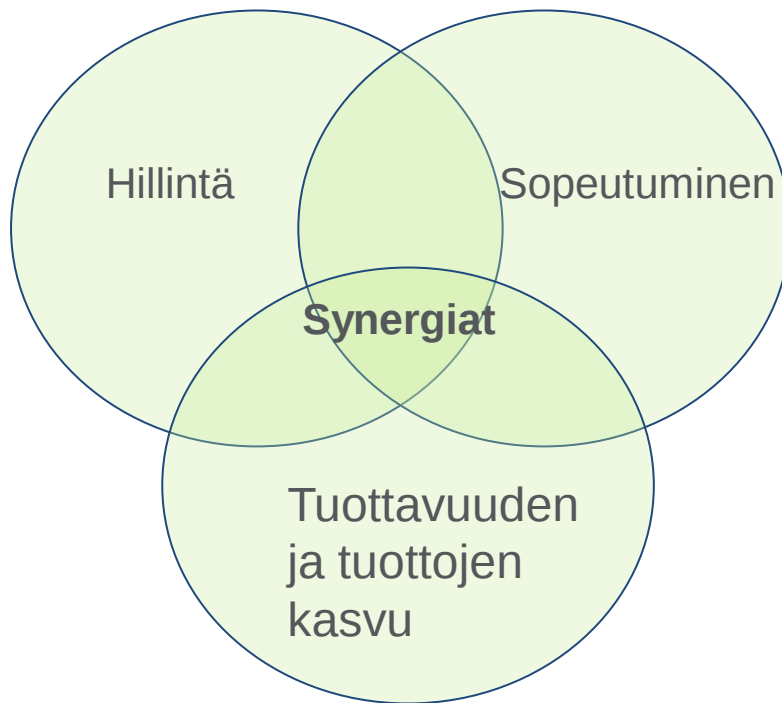
- ilmastonmuutoksen vaikutukset tuovat sopeutumistarpeita
- maataloudessa muodostuu kasvihuonekaasupäästöjä
- ratkaisuja ja mahdollisuuksia ilmakehään päästetyn hiilen sitojana maahan ja uusiutuvan energian tuottajana, jotta fossiilienergiariippuvuudesta voidaan irtautua

Lähde: Ollikainen ym. 2014

Kuva: Marketta Rinne / Luken arkisto

Ilmastoviisas maatalous – mitä se voi tarkoittaa? (Climate Smart Agriculture)

Ilmastoviisas maatalous

Tilataso

Peltotaso

Aslihan Arslan, EPIC–FAO, 17.9.2014,
www.fao.org/climatechange/epic

Tarvitaan monihyötyisiä ratkaisuja

Esimerkiksi

- satovarmuutta ja kannattavuutta varmentava viljelysuunnittelu
- maan kasvukunnon ja hiilivaraston ylläpito
- energia- ja ravinneomavaraisuuden kasvattaminen
- tilayhteistyön tekeminen tai toisten kokemuksista oppiminen

Ilmastoviisaat ratkaisut = Palapeliä, omaan tilanteeseen sopivien ratkaisujen etsintää

Ilmastoviisaat ratkaisut tukevat sekä ilmastonmuutoksen hillintää että vaikutuksiin sopeutumista.

Paikallisiin oloihin suunnitellut ratkaisut pyrkivät huomioimaan sekä ekologisen, sosiaalisen, kulttuurisen että taloudellisen kestävyysnäkökulmia.

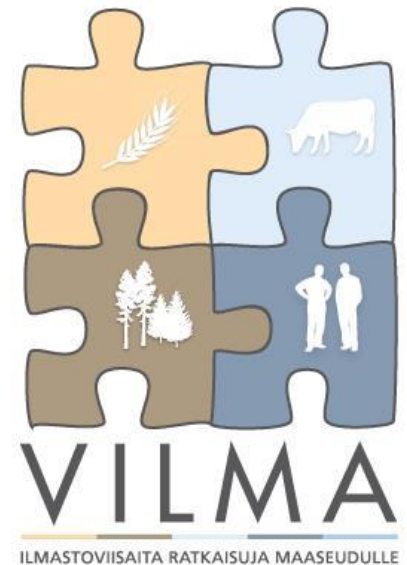
Kuvat: Sari Himanen, Juuso Joona,
Luken arkisto

Ilmastoviisaita ratkaisuja maaseudulle -hanke

- Rahoitus Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta valtakunnallisena tiedonvälityshankkeena 2016-2018

Työpaketteja

- Työpajat, webinaarit,
- Ilmastokysymyksistä kiinnostuneiden tilojen verkosto
- Viestintä verkossa, lehdissä, tapahtumissa, uutiskirjeessä ja kokeiluilla
- Selvitys tietotarpeista
- Ilmastonettitesti

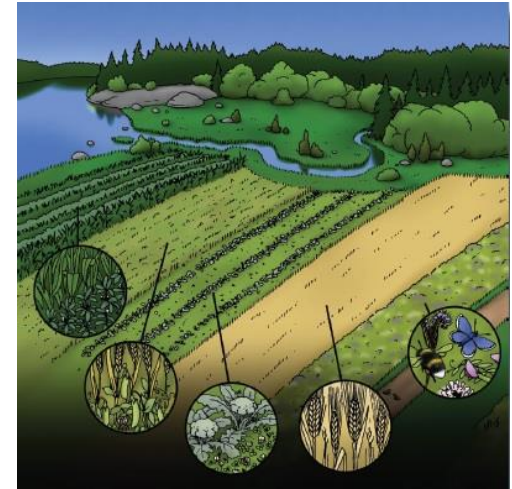
www.ilmastoviisas.fi

<https://www.facebook.com/ilmastoviisas/>

Ilmastoviisaita ratkaisuja maaseudulle -hanke

Materiaaleja: Tietokortteja

- Maanviljelijän varautuminen ilmastonmuutokseen
- Palkokasveista on moneksi: valkuaista, viherlannoitusta, maanparannusta
- Sekaviljelyllä satovarmuutta ja ympäristöhyötyjä

Piirros: Ville Heimala

Työpajoja, webinaareja ja niiden materiaalit

- 18.1.2018 Ilmastoviisas karjatalous –seminaari ja webinaari Kuopiossa
- 1.2.2018 ”Kiertotalous-hanketreffit” Tuorlassa
- 5.2.2018 Pellon käytön optimoinnilla ratkaisuja ilmastonmuutokseen ja monimuotoisuushyötyjä -OPAL-Life ja VILMA hankkeiden yhteisseminaari ja webinaari Helsingissä ja Ruukissa
- 8.3.2018 Kiertotalous ruokajärjestelmässä –työpaja Jyväskylässä
- maaliskuussa OSMO-hankkeen kanssa työpaja maan kasvukunnon hoidosta
- maaliskuussa vihannestyöpaja Tuorlassa yhdessä REVI-hankkeen kanssa
- pilottitilojen työpaja ja pellonpiennarpäivä 11.12.2017

Tietokortteja

Sari Himanen,
Hanna Mäkinen &
Hannu Känkänen

Pentti Seuri & Meri Saarnia

Juuso Joona (uusi painos)

Kuvat: Sari Himanen,
Anna Toppari, Erkki Oksanen,
Hanna Kumela, Riitta Savikko

Kuva:Elina Nurmi

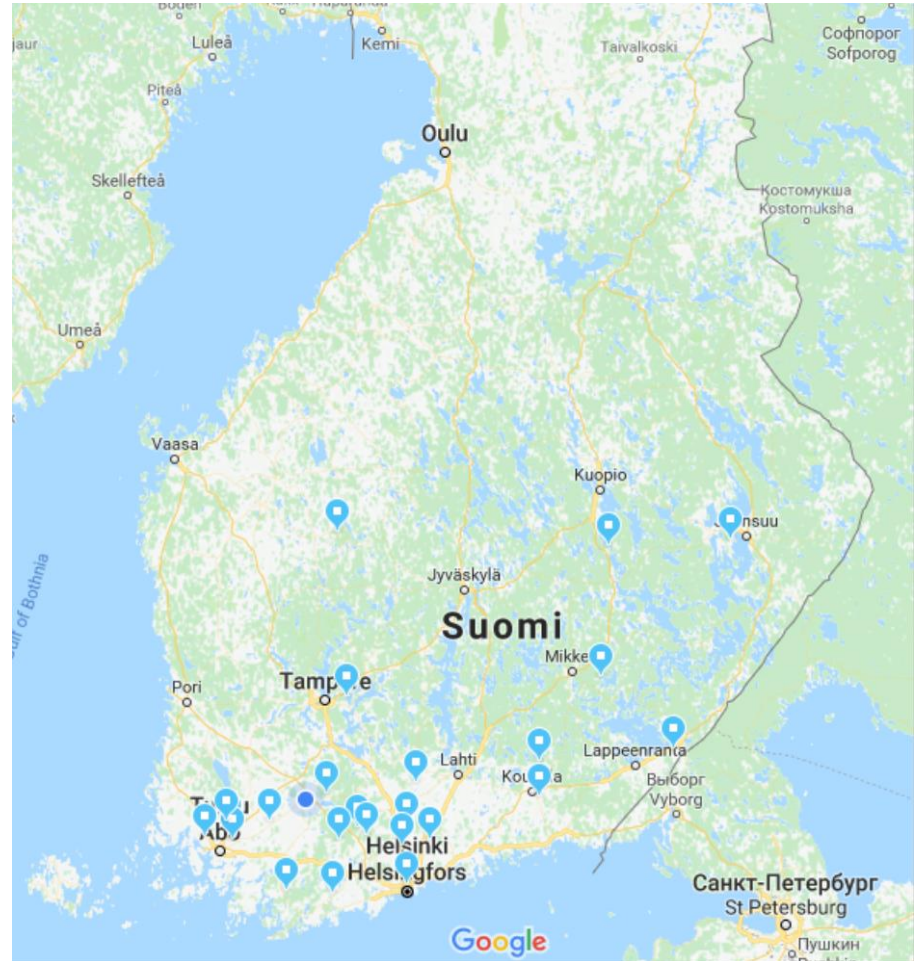

VILMA-hankkeen maatilaverkosto (Pilottitilaverkosto)

- Verkostossa mukana tällä hetkellä 25 tilaa
 - tavoitteena saada tiloja mukaan koko Suomesta
- Luomu- ja tavanomaisia tiloja, kasvinviljely- ja kotieläintiloja, isoja ja pieniä tiloja
- Toiminnan muotoja:
 - viljelijähaastattelut, tilavierailut
 - jutut ja esittelyt www-sivulle
 - etäluennot verkossa talvikaudella 2017-2018, ensimmäinen 12.12. klo 10, seuraavat tammikuussa 2018
 - verkoston oma työpaja
 - pellonpiennarpäivä/retkipäivä
- Osallistuminen toimintaan omien mahdollisuuksien mukaisesti

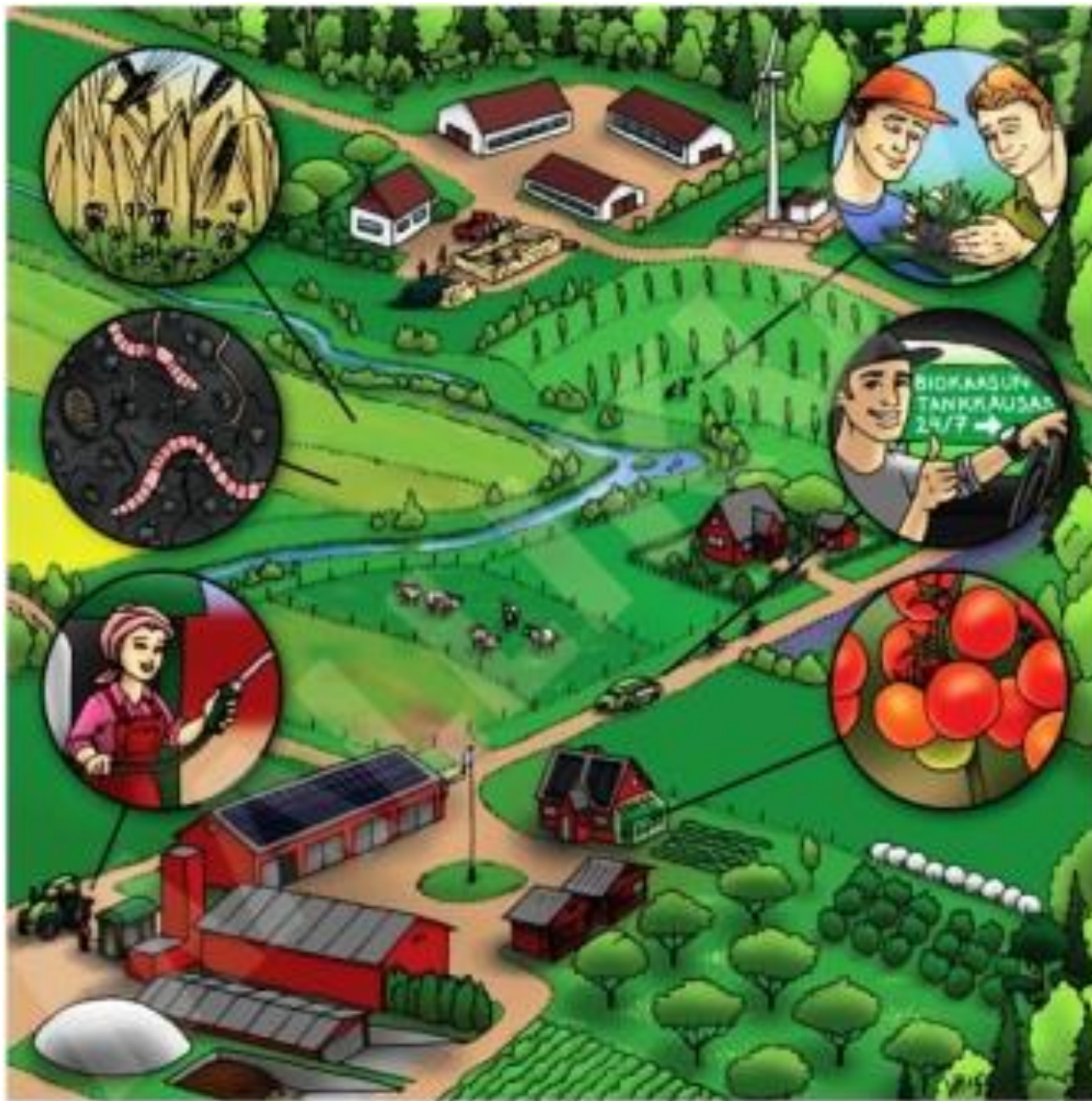
Maatilaverkostoon ilmoittautuneet tilat kartalla

- Mukaan ilmoittautunut tällä hetkellä 25 tilaa
- Etelä- ja Länsi-Suomi hyvin edustettuna
- Pohjanmaalle lisää tiloja, samoin Vaasa-Joensuu –linjan pohjoispuolelle
- Jos kiinnostuit, ota yhteyttä: Sakari Raiskio, p. 029 532 6454 tai sakari.raiskio@luke.fi

Lähteet

- Aslihan Arslan, EPIC–FAO, 17.9.2014, www.fao.org/climatechange/epic,
http://www.slideshare.net/FAOoftheUN/climatesmart-agriculture-climate-change-agriculture-and-food-security?from_action=save
- Ollikainen, Markku, Järvelä, Marja, Peltonen-Sainio, Pirjo, Grönroos, Juha, Lötjönen, Sanna, Kortetmäki, Teea, Regina, Kristiina, Hakala, Kaija ja Palosuo, Taru 2014. Ympäristöllisesti ja sosiaalisesti kestävä ilmastopolitiikka maataloudessa. Suomen ilmastopaneeli. Raportti 1/2014. Saatavilla:
http://www.ilmastopaneeli.fi/uploads/kuvat/kuvitus/Ilmastopaneeli_Ymp%C3%A4rist%C3%B6llisesti%20ja%20sosiaalisesti%20kest%C3%A4v%C3%A4%20ilmastopolitiikka%20maataloudessa.pdf
- Steenwerth, Kerri ym. 2014. Climate-smart agriculture global research agenda: scientific basis for action. Agriculture & Food Security 2014, 3:11.

Kiitos!

Riitta Savikko, riitta.savikko@luke.fi, 050 571 4548

Sakari Raiskio, sakari.raiskio@luke.fi, 029 532 6454

www.ilmastoviisas.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU 2020

